

«МОЙ ЧАРОЎНЫ БЕЛАРУСКІ КРАЙ»

Прысвячаецца гораду Оршы

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. «... мінулых гадоў». Летапіс, складзены манахам Нестарам, дзе г. Орша ўпершыню ўпамінаецца пад 1067 годам. 4. Прадпрыемства па друкаванні кніг і іншых выданняў; у Куцеінскім манастыры, што пад Оршай, ... заснаваў у 1630 годзе беларускі асветнік і друкар Спірыдон Собаль. 8. Эмблема горада; Магдэбургскае права і ... старажытная Орша атрымала 13 снежня 1620 года. 11. Рака, левы прыток Нёмана. 12. «Аршанскае ...». Беларускі рукапісны помнік, пісаны на якасным пергаменце, канца XII — пачатку XIII стагоддзя, выяўлены ў Оршы ў 1812 годзе. 16. Перавернуты пласт зямлі. 17. Мемарыяльны запаведнік у Аршанскім раёне, дзе ў 1935—41 гадах жыў і працаваў народны паэт Беларусі Я. Купала. 18. «Мой чароўны беларускі ...», // Бацькаўшчына светлая мая». З верша «Орша» беларускага пісьменніка, ураджэнца г. Оршы У. Караткевіча. 19. Тое, што трэба ажыццявіць. 22. Адно ... яшчэ не лес (прык.). 23. Народная назва ліпавага мёду. 28. Міхась Прозвішча геадэзіста, географа, генерал-маёра XIX стагоддзя, ураджэнца г. Копысі, які першым пераклаў на рускую мову трагедыі У. Шэкспіра, І. В. Гётэ, Дж. Байрана, а таксама які выконваў тапаграфічныя здымкі ў многіх краінах свету. 30. ... і Леў; знакі задзяка ў ліпені. 31. На Яна ... п'яна, а на Пятро (12 ліпеня) — у жыцце ядро (прык.). 34. Вядомы французскі пісьменнік («Чырвоная і чорная» і інш.), які ў час вайны 1812 года быў у г. Оршы генеральным інтэндантам. 35. Віцебска-Аршанская Каардынаваныя ваенныя дзеянні, у выніку якіх войскамі 3-га Беларускага фронту г. Орша быў вызвалены 27 чэрвеня 1944 года ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. Тое, што і вохра. 3. Літара ў царкоўна-і стараславянскім алфавіце. 5. Літара ліцінскага алфавіта. 6. Старажытная назва г. Оршы. 7. Старажытнаскандынаўскае народнае эпічнае сказанне. 8. «Дняпроўскія ...». Літаратурнае аб'яднанне пры «раёнцы» «Аршанская газета». 9. Месца злучэння частак чаго-небудзь. 10. Лясныя жаваранак. 13. Філон ...-Чарнабыльскі. Прозвішча ваеннага і палітычнага дзеяча ВКЛ, аўтара эпістэлярных твораў, які за мужнасць і адвагу атрымаў у 1565 годзе Аршанскае староства. 14. Гарадскі пасёлак у Аршанскім раёне, дзе знаходзіцца Аршанскі авіярамонтны завод. 15. Тое, што і аршнік. 20. ... Вялікай Айчыннай вайны I ступені; асобы ганаровы знак, якім быў узнагароджаны г. Орша ў чэрвені 1984 года. 21. Мемарыяльны комплекс, створаны ў г. Оршы ў 1960 годзе; упершыню рэактывы ўстаноўкі «...» былі выпрабаваныя пад Оршай у ліпені 1941 года пад кіраўніцтвам

капітана Чырвонай Арміі І. Флёрава. 24. «... танкісты», «Спяць курганы цёмныя», «Марш танкістаў». Вядомыя песні, аўтарам слоў якіх быў паэт-песеннік, драматург, празаік, ураджэнец г. Оршы Б. Ласкін. 25. Прадмет старажытнай ручной зброі. 26. Зямельная плошча ў некаторых краінах. 27. Невялікі рэстаран. 29. Тое, што і шанс. 32. Спіртавы настой хімічнага элемента, які ўжываецца ў медыцыне. 33. Круты бераг, роў.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:
ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Аповесць. 4. Друкарня. 8. Герб. 11. Уша. 12. Евангелле. 16. Адрыв. 17. «Ляўкі». 18. Край. 19. Мэта. 22. Дрэва. 23. ліпені. 28. Врончанка. 30. Рак. 31. Ба. 34. Стэндаль. 35. Аперачыя.
ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. Охра. 3. Ер. 5. Ку. 6. Рыша. 7. Сага. 8. Галасы. 9. Шво. 10. Юла. 13. Кміта. 14. Батрава. 15. Ляшчэўнік. 20. Ордэн. 21. «Капюша». 24. Тры. 25. Шчыт. 26. Акр. 27. Кафэ. 29. Шанц. 32. Ед. 33. Рр.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ. г. Дзяржынск.

СЁННЯ

Месяц

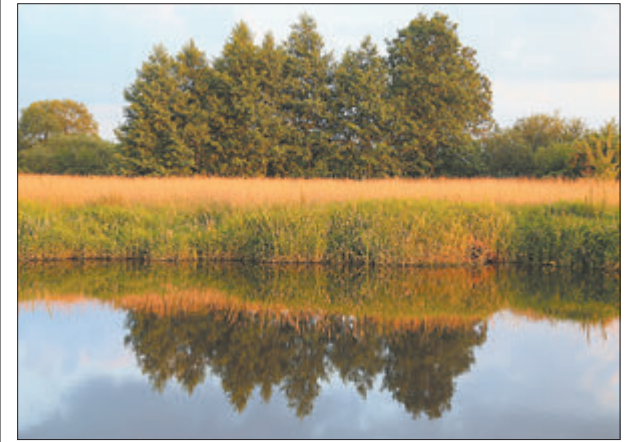
Першая квадра 29 жніўня.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.05	19.52	13.47
Віцебск —	6.05	19.52	13.47
Магілёў —	6.08	19.50	13.42
Гомель —	6.07	19.44	13.37
Гродна —	6.33	20.14	13.41
Брэст —	6.37	20.12	13.35

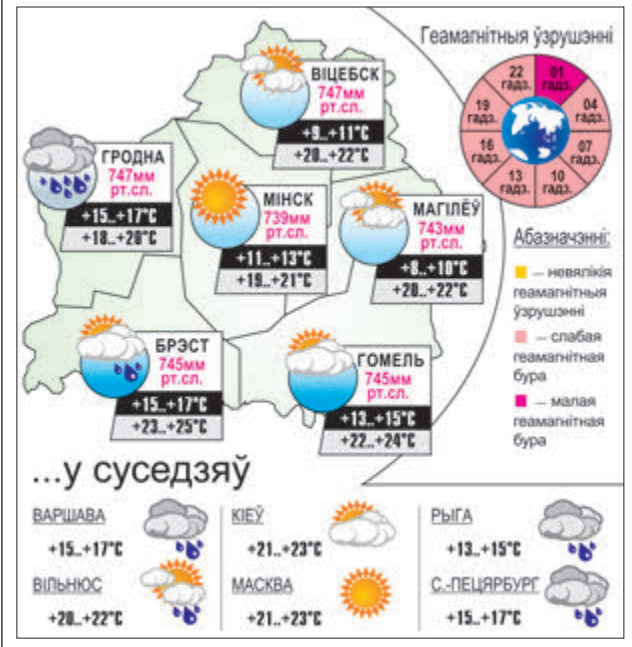
Імяніны

Пр. Фёклы, Андрэя, Мікалая, Цімафея, К. Браніславы.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

1 ВЕРАСНЯ

1900 год — нарадзіўся (в. Рудкова Уздзенскага раёна) Сымон Баранавіч (сапр. Баранаў Сямён Якаўлевіч), беларускі пісьменнік. Аўтар зборніка прозы «Злосць», раманаў і аповесцяў «Межы», «Калі ўзыходзіла сонца», «Новая дарога», а таксама твораў для дзяцей. Асноўная тэма творчасці — класавая барацьба ў беларускай вёсцы ў першыя гады савецкай улады, калектывізацыя. У 1936 годзе быў арыштаваны і асуджаны на 10 гадоў пазбаўлення волі. Памёр у 1942 годзе. Рэабілітаваны пасмяротна ў 1954-м.

1939 год — адбылася так званая Глейвіцкая правакацыя, якая паслужыла падставай да нападу Германіі на Польшчу. Яна была арганізавана Рэйнхардам Гейдрыхам і яго падначаленым — начальнікам дыверсійнай групы штурмбанфюрерам СС Альфрэдам Науэксам па ўка-

занні Гітлера. Ідэя аперацыі «Кансервы» нарадзілася ў Гейдрыху яшчэ ў 1938 годзе, падчас Судэцкага крызісу, але тады яна не знайшла прымянення, бо Вялікабрытанія і Францыя пайшлі на саступкі Гітлеру, падпісавшы Мюнхенскае пагадненне. Роля «загінулых падчас нападу» прызначалася знявольным канцлагера, якія былі забіты з дапамогай ін'екцыі і ўжо пасля гэтага дастаўлены на месцы падзей. На эсэ-саўскім жаргоне яны называліся «кансервамі», адсюль і назва аперацыі. Так пачалася Другая сусветная вайна.

1942 год — нарадзіўся (в. Гаравічы Навагрудскага раёна) Іван Аляксандравіч Басюк, беларускі гісторык, доктар гістарычных навук, прафесар. З 1987 года працуе ў Гродзенскім універсітэце. Аўтар навуковых прац па гісторыі пачатковага перыяду Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Беларусі, гісторыі беларускай дзяржаўнасці, гісторыі палітычнай і прававой думкі Беларусі.

1945 год — у Беларусі пачалі дзейнічаць 22 адноўленыя вышэйшыя навучальныя ўстановы, у якіх прыступілі да вучобы пяць тысяч студэнтаў, навучанне вялі больш як 600 выкладчыкаў.

1945 год — савецкія войскі завяршылі раззбраенне японскай Квантунскай арміі.

1969 год — вакальна-інструментальны ансамбль «Лявоны» стаў выступаць пад назвай «Песняры» на чале з Уладзімірам Мулявіным. Гісторыя «Песняроў» пачалася ў 1965 годзе, калі вайсковая служба ў Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акрузе звяла чатырох музыкаў — Уладзіміра Мулявіна, Леаніда Тышко, Уладзіслава Місевіча і Валерыя Яшкіна. Але днём нараджэння калектыву лічыцца менавіта 1 верасня 1969 года, калі рашэннем мастацкага савета мінскай філармоніі гурт «Лявоны» атрымаў права называцца вакальна-інструментальным ансамблем, які першапачаткова пазіцыянаваўся як фальклорны.

Было сказана

Пімен ПАНЧАНКА, народны паэт Беларусі:
 «Дрэннаму — не пакарыцца,
 Добрае — не праяваць.
 З дробнай хлуснёй не мірыцца,
 З буйнай хлуснёй ваяваць».

УСМІХНЕМСЯ

У жаночым атрадзе.
 — Па парадку нумароў
 разлічыся!
 — Першая!
 — Другая!
 — Трэцяя!
 — Чацвёртая!
 — Адзіная!

— Ну, тады я таксама гном.

Самага ўдачлівага чалавека ў свеце забіў «Бэнтлі», які зваліўся з нябёсаў.

— Калегі, давайце будзем сумленнымі адно перад адным!
 — Давай, тупы дураны!

Сёння канчаткова зразумеў, што я дарослы і незалежны. З'еў усе цукеркі не баючыся, што бабуля пакарае.

Гном ліхаманкава падкопвае кусты ў садзе, калі да яго падыходзіць гаспадарская кошка.
 — Хто ты? — пытаецца кошка.
 — Я гном, — адказвае ён. — Я краду ў людзей ежу, знішчаю іх пасадкі, начамі заводжу жahlіваю музыку, якая прымушае іх страваць розум. Але больш за ўсё я люблю абрываць шпалеры і гарзнічаюць. А хто, калі не сакрэт, ты?

